

סרטים

להרות או לא להרות?

אנו רוצים בילד (ד. תל-אביב; דאניה) מאפיין את גישתם הרצינית של הדאנים לבעיות החיים. הפעם השאלה שצאצאי זה מלט מציגים היא: "להרות או לא להרות?" והתשובה, בדאנית עסיסית, "ועוד איך!"

מסתבר, לפי הסרט המזור הזה (מזור בגלל השילוב של עלילה שטותית ומאמץ להיות מעיינים), שבדאניה עושים המון בשטח המיני, אך להמניעם העושים הסרה תיאורית. הסרט בא למלא את החסר. הוא יכול רק למלא את פיהם של המבקרים פי-הוק. כי סיפור המעשה המרכזי, שבא למלא שלד שעליו מנסים המפיקים לקרום עור וגידים של בדיקות רפואיות שונות בשלבים שונים של הריון, עד שהוא מסתיים ב-תמונה — מהירה מדי — של לידה, הוא פרימיטיבי בצורה שלא תאמן בלתי אם תראה. המשחק הולם להפליא את רמת התרסוטי.

הסרט מיועד לאלה שמלאו להם 16 שנה ומעלה. כלומר, בדיוק אלה שאינם מסוגלים ללמוד ממנו כלום.

אמת ואגדה

אנאסטאסיה (מגורבי, תל-אביב; אר-צות הברית) היתה בתו הצעירה של הצאר ניקולאי השני, האחרון למלכי רוסיה. האגדה מספרת שכאשר התפרצו חיילים קומוניסטיים אל המרתף, שבו היתה כלואה משפחתו של הצאר, והחלו יורים בו, באשתו ובבניו ובנותיה, היתה אנאסטאסיה היחידה שלא מתה בו במקום מן הכדורים. היא היתה משוללת, מספרת האגדה, מתחת לגיוות אחיותיה, רק חצי מתה. שני חיילים רחמו על הנערה הפצועה אנושה, הוציאו אותה ממרחץ הדמים, הבריחוה את הגבול.

ממשיכה האגדה: אנאסטאסיה המסכנה, לאחר הסיוט, איבדה את בינתה, ישבה שנים בבית משוגעים, ניסתה להתאבד. אחר חזרה אליה בינתה, ניסתה להחזיר לעצמה סכום של מיליונים, רכוש אביה, שהיה מופקר בבנק אוף אינגלנד.

הרי נושא מצויני לדראמה. כך חשבה גם מחזאית צרפתית מורט, שנטלה את האגדה, בצרפה אליה את מה שקראה על אשה צעירה, שניצלה מנסיון התאבדות ואשר טענה כי היא היא אנאסטאסיה, צרפה אותם למחזה מתח רומנטי. המחזה עשה סיבוב בפאריס. נפסל עליידי מנהלי כל התיאטרונים. אך מחזאי בריטי גאי בולטון התעניין ביצירה, עיבד אותה משהו, והפכה, בלונדון, לאחת ההצלחות המסחריות הגדולות של הבמה.

הכספת הנכספת. עתה, בעיבוד ה-קולנועי, נקל להבין מדוע זכה הסרט ל-הצלחת קופה. יש בו כל הסממנים העלולים להשלות את הצופה שהוא רואה לפניו יצירה של ממש, כולל מידה לא קטנה של שעמום. אך מה שאינו משעמם, מעניין למדי, אף כי פחות מותח ממה שאפשר היה לצפות.

הנערה (אינגריד בגרמאן) נאספת על-ידי הרפתקן רוסי, גנרל בונין (יול בריינר) המנסה בעזרת שני חברים, לאלץ את כל הרוסים הגולים להתאמן שאכן היא היא אנאסטאסיה האמתית, להניח בעזרתה את ידו על הכספת הנכספת שבבנק אוף אינגלנד.

כפיגמלאיון שעתו — וכד"ר היגינס במתנה של ברנארד שו — עמל בונין קשות כדי ללמד את בת החסות מנהגי נסיכות. וראה זה פלא, הצעירה יודעת המון דברים אינטימיים, שהיו יכולים להיות ידועים אך ורק למי שהכיר היטב את חצר המלכות. האם הנערה האלמונית היא אנאסטאסיה האמתית?

הסרט אינו פותר את התעלומה, אף כי הוא פותר את בעיית אהבתם של הנערה האסופית והגנרל מגולח הראש. את ההישג האמנותי הגדול ביותר, כמעט היחיד, משיגה שחקנית-במה ותיקה הלן הייס, בתפקיד סבתה של אנאסטאסיה, הקטע, בו היא מכירה בנערה לא נכדתה, הוא חזק ביותר, הודות למשחקה המצויני של שחקנית-אופי הייס.

הפר והפרא

שכר האומץ (תמר, תל-אביב; ארצות הברית) הוא סרט פשוט וחסר יומרות, ודווקא משום כך מצויני, כי הפשטות ואי-היומרות הולמים אותו להפליא. זה מעשה

של האלמוני הוה, התחפצי לקרוע את המעטה העוטף את המכתב ולקרוא את הפנימיות החבויה בנככי המלים? התא-בי לדעת את אשר יש לו ואת אשר אין לו... להכיר את דיוקנו... קלסתר פניו מחשבותיו חלומותיו ורצונותיו? או שתסיקי כל זאת מבין השיטין — או שמא תכתבי לאלמוני הזה ותסירי מעליו את צעיף האלמוניות וידעת הכל. האם יש לך עניין לדעת? לך, האל-מונית שתכתבי אל האלמוני הזה אספר לך מעט על חיי. אינני ליד הארץ — עליתי עוד בהיותי נער ומאו ועד עתה הספקתי רבות. ובין היתר אהבתי... התאכזבתי... הלמתי והרצנתי... הא-מנתי וכפרתי — אולם כל העת לא חלפה מנגד עיני התקוה הצחורה ה-מרצת וכאשר לא מצאתי לה משכן, פניתי אליך, האלמונית.

"אני סטודנט תל-אביבי צעיר לימים, לומד בפקולטה שאינה תואמת את אשר אני כותב. משום-מה מרגיש אנכי ב-בדידות. רבים הם רעי וידידי מסביבי. רבים הם בלויי בחברות... בגשפים הסוערים... במסיבות. משוגעים הם תחביבי, אך בכל זאת בודד אני... כי משהו בתוכי הומה כשאלה התוהה ומבקשת את התשובה המעודדת. לעתים

הסיפוס שלי

"למה הודעה הזו הצטלמה בחושך?" שאל אחייני בן ה-5 שראה את התמונה שנשלחה אלי על ידי יצחק פרידמן מתל-אביב — "היא לא יפה?"

מרגיש אני כי זרים לי המה חברי, יען כי חשים הם את אשר איני חש — ואולי אמצא עניין יותר בפרח פורה או קמל... במבט תמים בעיניו של הניוק... בשחוק זך על שפתותי נערה... בפרחים הטלולים בגנתנו... בצליליו של בטהובן או שופן... בטבע המלא חמימות. הייתי מספר לך הכל, האלמונית... הייתי אומר לך כי אני בחור רגיל, אבל... בכל זאת אין זה המקום לסיפורים...

ניפגש או לא ניפגש? זה תלוי ברוח הזמן... או שמא ציני תאמרי עלי — וצדקת — שמא סנטימנטלי תאמרי עלי וצדקת. או שמא אגואליסט תאמרי — נומיגליסט — אוניברסליסט, מטריאליסט או אידיאליסט — אולי כן — אני כזה... או אם תרצי לומר אין אני כזה — מעולם לא ידעתי להגדיר את מהותי ואופיי — השתגיתי כשינוי האושר.

"האם בכל זאת תעיוי לכתוב אלי האלמונית? ודאי שהוה תענוג המיס-תורין שבאלמוניות."

בבית הספר התיכון אלג'ין שבמדינת אילינוי, ארצות-הברית, כאשר זוג הוא קבוע, נוהג הנער ללבוש חולצה בדוק מאותו אריג של חצאית נערתו. בבי-רונטק, לעומת זאת, נענדת נערה את מפתח הזהב ללבה בשרשרת דקיקה לצווארה. מפתח נעדר מוכיח כי הנערה תפוסה.

כיצד היו ברנשים וחתיכות תנכיים כותבים לרותי? האם התעכבתם פעם לחשוב על כך? מי, למשל, היתה כו-תבת כך:

"מעולם לא תיארתי לעצמי שיבוא יום ואדוקק למדורך. תמיד הייתי מלג-גת עליו. אני אשה ירושלמית. אומד-רים עלי שאני יפה. בעלי נמצא לעתים קרובות במילואים. אני אהבת מאד להתרחק. יש לי חלשה מיוחדת ל-גי'יגיים המנגנים בכינור. הנושאים ל-התכתבות: סרטי דאריל זאנוק וגרגורי פק. בת'שבע, כמובן.

אני מציעה משחק משעשע: שתשלחו אלי מכתבים מסוג זה שאחר יותר תנ-הטוואה בין המכתבים, ואז נוכל לחייך בצוותא. מה דעתכם?

This is your Letter, Ko-Ko Maung:

★ ★ ★ כורמאי, יופי פנימי

מכתבו של (1027/1) נשא את תחורת הצירות הבורמאית בתל-אביב, אותה ניסה להסתיר בהדבקת תו של דאר-אוויר.

מכתבו אלי היה חבוב מאד, נכתב בכתיב יפה להפליא בשפה האנגלית. הוא מספר שהינו בוגר אוניברסיטה, בן 23, נמצא בארץ בתפקיד, ישהה בה כן שנה. הוא מצייני כי אין הוא כלל אדם עשיר, ואת רגליו השחומות נושא הוא בעצמו, ללא עזרת גלגלים. כמו כן טוען הוא שמעולם לא שאל איש כיצד הוא גראה.

הוא אוהב לבקר בסרטים, מרבה בקריאה, אוהב לשחות, לרכב על טו-סיס, להאזין לרברי הולת ולאכול מא-כלים טובים. הוא מבקש להתכתב ב-אנגלית בלבד, עם נערה כבת 25-20, "מעדיף נערה ששיית, נקיה ומסודרת, רכה וטובת לב, ומעל לכל מעריכה את היופי. יופי הוא מעלה, אך היופי הפנימי חשוב יותר", אומר הוא. הודמנות בלתי חוזרת לצחצח את האנגלית שלכן, נערות.

★ ★ ★ האחיות

מי רוצה להתכתב עם שתי אחיות בגיל 20-17? (1027/2), לשם כך עליכם להיות סלוגניים, בחורים, אחרת לא הולך. שתיהן, מבטיחות הן, נאותות, בעלות חוש הומור, אוהבת לרקוד, לערוך טיולים, מסיבות ונשפים, ואם הן מתכוונות באמת רק להתכתב, קראו לי לילי.

★ ★ ★ צמד משפחתי

(1027/3), לעומת זאת, הם אח ואחות. ירושלמים. היא בת 21, בוגרת סמינר וצבא, גבוהת קומה נואה, ואלמלא היתה אחותו של אחיה, כי אז לא היה מכתבה מגיע אלי. דעתה על אחיה בן ה-30 גבה-הקומה וירוק העיניים, היא כדעתו עליה.

הצרה, אומרת היא, שחברותיה אינן מוצאות חן בעיני אחיה, וחבריו שלו אינם לפי רוחה. מה עושים? כותבים לרותי לבקש חברים מתל-אביב או מ-עיר הכרמל, כדי שיוכלו לרדת ממרומי ההרים. שתבורה? אין בעיות. יש להם מכונית. הם רוצים להתחדע אל צמד משפחתי אחר שיהיה בעל נתונים כש-להם, נחמדים ואוהבים לטייל. בלית ברירה, יכולים הם להיות לא-דו-חקא את אחות. מהרו, מבקשים הם, "כי תור-האביב הגיע ולבינו מבלבבים."

נשמע בחנות המכולת: "בשביל מה לעזאזל חזרונת את עזה ושארס'א-שייך? אם אין אפילו חמאה אמריקאית!"

★ ★ ★ פרח קמז ועיני תינוק

את רוצה לבלות את ימיך בקריאת מכתבים כשל (1027/4)? סחתיין. את האלמונית שתקראי את מכתבו

בנער מקסיקאי (מישאל ריי), בן עניים הי-עובדים באחותו של עשיר המגדל, בין היתר, פרי לחימה בזירה, ובפר שהוא עצמו מגדל גיטאנו (צועני), כך הוא מכנה את העגל הרך, ההופך תוך שנים ספורות לפר בעל קרניים ואומץ בלתי מצוי.

כאשר מגיע הפר גיטאנו לשנתו הרביעית הוא נשלח, כדרך פרי הלחימה, לזירה הי-גדולה שבמקסיקו סיטי, למגינת לבר של הנער, ההולך בעקבותיו, מנסה להצילו מגורל גרוע משחיטה בבית מטבחים — הרג בידי הטוררו האמיק.

איך מציל הנער את בהמתו, מה קורה בסופו של ספור... זאת יוכל הצופה האוהב בהמות אך אינו סולד מפני מראה טבחם בזירה, לראות בסרט יפה זה, המראה באופן פרודוסלי את האכזריות והיופי של מלחמת-השהרים.

כך היה מקסיקו

המפתתרת (המרכז, תל-אביב; מקסיקו) היא גברילה (מאריה פליס), בת-כפר מקסי-קנית יפה, ההופכת, בתקופת הסער והמהפכה של דיאז, לאהובתם (הנסחרת) של גנרל פדראלי (כלומר: נאמן לרודן הידוע לשימצה, דיאז), ואחר של פליפה (פרננדו ארמינדארז), בן כפרה שלה, שהפך לגנרל המורדים.

על הרקע הציורי של חיילים פדראלים ההורגים באינדיאנים המסכנים, ושל הי-מורדים האינדיאנים ההורגים בלי רחם בי-פדראלים המסכנים, מתנהל רומאן של אהבה קנאה ואכזבה בין שתי הרמויות הבולטות ביותר של הקולנוע המקסיקאי. מאריה פליס, בצבעי-פסטל עדינים, נראית יפה משהיתה אי פעם, ואילו שחקן בעל-גוף ארמינדארז עונו דומה לחיה פראית מאולפת, השומרת בחובה המון כח.

אבל את זרי הדפנה יש לתת לצלם שאיך-שנילו, גברילא פיגוארה, ששיחה לי-תמונותיו המתארות אף קטעים בגללים, יופי נדיר. כאשר אין פיגוארה מביט ישירות בנעשה מולה, הוא קולט את בבואת המת-רחש, בזוגיות חלונות הרכבת החולפת על פני ארץ שטועה ושותת דמים. איריה זו, של מהפכה, יש לזקוף לזכות הצלם. הוא הנותן לסרט את סגנונו הנפלא, גורם לו שיהיה דומה לרומאן ועיר הכתוב במליצה פיוטית.

יומן החרשות וחוזה ומקדש

ידיעה מניריוורק מסרה השבוע כי שחקן הפנטומימה שי אופיר יקבל תפקיד בסרט הוליבודי חדש. הסרט, החזומה, לפי ספרו של ג'יון הרסי, מתאר את מאבקו והיסולו של גיטו מארשה... כפאריס הופיע השבוע ספר חדש המוקדש לבעיה קולנועית מסוימת. הספר, האירוטיקה בקולנוע, חושף נקודות רבות הנוגעות לאישיו-תן של שחקניות ידועות. בין השאר: הדי-למאר הערומה בסרטה השבדי הראשון, מרי-לין מגורו במערומיה, כפי שהופיעה על לוח שנתי... תפקיד אנה פראנק, בנוסחה הקולנועית של המחזה הידוע, יימ-סר לסוזאן שטראסברג, בתו של הבמאי הי-יהודי-האמריקאי הידוע, היא מילאה את התפקיד בהצטיינות על קרשי ברודוויי... במאמר אוטוביוגרפי ראשון, סיפרה סוזאן הייחדר על הרגע הקשה ביותר בי-חיה. היה זה כאשר סוזאן בת השש (ש-שמה היה אז אדית מארינר) נטלה מקופת אמה שלושה סנטים ודהרה החוצה לבקר בראיווע. היא רצה ישר אל תחת גלגלי מכונית שריסקה את עצמותיה... אחרי הצלחותיו בתפקידי מלך סיאמי וגנרל רוסי (שניהם קרחים) יזכה עתה יול בריינר בתפקיד בודהא, בסרט אמריקאי שיתאר את פרשת חייו של הנסיך ההודי שנשט את ארמונו כדי להיות אל.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים השבוע בערי-הארץ ואשר העולם הזה ממליץ עליהם: עיר ושמה אלים (זן, תל-אביב) — על גשים אנגליות הנודדות בגינגל הי-אסיאתי, משום ששום קצין יפני כובש אינו מוכן ליטול את האחריות עליהן.

הספורטאים העליונים (תכלת, תל-אביב) — ההודמנות האחרונה לראות את גידי לואיס משחק ביות עם דין מרטיני, כיון שהקומדיה הוסקה זמן קצר לפני שהשנים נפרדו.